

Nr. 11049 /17.09.2021

site,

Către Unitățile de învățământ din județul Neamț

În atenția

- **Directorilor unităților de învățământ**
- **Cadrelor didactice care predau discipline socio-umane la nivel primar (Educație civică – clasele a III-a și a IV-a), gimnazial (Educație socială – clasele a V-a, a VI-a, VII-a și a VIII-a) și liceal (Logică, argumentare și comunicare; Psihologie; Educație antreprenorială, Economie; Economie aplicată; Sociologie și Filosofie)**

SCRISOARE METODICĂ Discipline socio-umane

Având în vedere analiza activității de predare-învățare la disciplinele socio-umane (curriculumul aplicat, strategiile didactice, metodele de predare-învățare și instrumentele de evaluare utilizate, precum și rezultatele elevilor la evaluarea curentă și la examenele naționale), vă precizăm **Cadrul normativ privind organizarea procesului de învățământ în anul școlar 2021 – 2022.**

1. Prioritățile educației, pentru anul școlar 2021-2022, la disciplinele socio-umane vizează:

- 1.1. Contextul educativ și sanitar în care se va desfășura activitatea în anul școlar 2021-2022, ca urmare a evoluției pandemiei de COVID-19.
- 1.2. Coordonarea demersului didactic prin implementarea *Reperelor metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a, în anul școlar 2021-2022.*
- 1.3. Utilizarea metodelor moderne de predare – învățare – evaluare diferențiate, conform nevoilor educative ale elevului vizând dezvoltarea gândirii critice, premisă a alfabetizării științifice și diminuării riscului de analfabetism funcțional, în condițiile începerii cursurilor în unitățile de învățământ, respectiv realizarea de activități asistate de tehnologie și internet.
- 1.4. Elaborarea și implementarea de programe/proiecte/activități de abilitare curriculară pe discipline de studiu/niveluri de studiu, cu accent pe: *proiectare curriculară, evaluarea la clasă, evaluarea la examenele naționale și la competițiile școlare, în parteneriat cu centrele de formare județene (CCD).*

- 1.5. Propuneri privind organizarea și desfășurarea competițiilor și concursurilor școlare în anul școlar 2021 – 2022.
- 1.6. Actualizarea programelor și a regulamentelor specifice pentru competițiile și concursurile școlare cu noile programe (la nivel gimnazial) în conformitate cu reforma curriculară.
- 1.7. Implementarea curriculumului național centrat pe competențe-cheie: elemente de noutate promovate în cadrul proiectului "Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți"-CRED.

2. Cadrul normativ privind organizarea procesului de învățământ în anul școlar 2021–2022

2.1. **Ordinul Nr. 3243/2021 din 5 februarie 2021 privind structura anului școlar 2021 – 2022.** Poate fi accesat la adresa: https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Legislatie/2021/ordin%203243_2021.pdf

2.2. Curriculum național: planurile-cadru, programele și manualele școlare, în vigoare:

- **Notificarea nr. 45669/12.10.2009** cu privire la predarea-învățarea disciplinelor socio-umane în învățământul preuniversitar, cursuri de zi și seral, începând cu anul școlar 2009-2010 (doar despre învățământul liceal).
- **Ordinul nr. 5003/02.12.2014** privind aprobarea programelor școlare pentru învățământ primar, clasele a III-a și a IV-a (Programa școlară pentru disciplina *Educație civică* poate fi accesată la adresa: http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/2014-12/25-Educatie%20civica_clasele%20a%20III-a%20-%20a%20IV-a.pdf)
- Ordinul ministrului Educației Naționale nr. 3.393/28.02.2017 privind aprobarea programelor școlare pentru învățământul gimnazial.

Programele școlare pentru învățământul gimnazial utilizate în anul școlar 2021-2022 la disciplina *Educație socială*:

- La clasa a V-a se aplică programa școlară pentru disciplina *EDUCAȚIE SOCIALĂ – GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DREPTURILE COPILULUI*.
- La clasa a VI-a se aplică programa școlară pentru disciplina *EDUCAȚIE SOCIALĂ – EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ*.
- La clasa a VII-a se aplică programa școlară pentru disciplina *EDUCAȚIE SOCIALĂ – EDUCAȚIE PENTRU CETĂȚENIE DEMOCRATICĂ*.
- La clasa a VIII-a se aplică programa școlară pentru disciplina *EDUCAȚIE SOCIALĂ – EDUCAȚIE ECONOMICO-FINANCIARĂ*

Acestea pot fi accesate la adresa: <https://rocnee.eu/programescolare/15-09-2019.html>

sau

<http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/2017-progr/28-Educatie%20sociala.pdf>

2.3. Alte regulamente, metodologii specifice etc.

3. Educație socială

Prin **OMEN nr. 3393/28.02.2017** au fost aprobate noile programe școlare pentru ciclul gimnazial, incluzând și programa școlară pentru disciplina de trunchi comun (obligatorie) **Educație socială**, după cum urmează:

- la clasa a V-a, disciplina **Educație socială - Gândire critică și drepturile copilului** urmărește dezvoltarea gândirii critice în raport cu/prin orientare către problematica drepturilor copilului. Abordarea gândirii critice și a drepturilor copilului se realizează, într-un mod integrat, pornind de la competențele specifice definite în cadrul programei. Activitățile de învățare propuse urmăresc să susțină elevii în efortul de a reflecta critic asupra propriilor drepturi și responsabilități; oferă astfel, contexte pentru formularea de întrebări, construirea unui punct de vedere argumentat sau pentru examinarea opiniilor, explicațiilor și argumentelor formulate de alte persoane. În egală măsură, activitățile de învățare urmăresc să stimuleze și implicarea directă a elevilor în promovarea și apărarea propriilor drepturi;
- la clasa a VI-a, disciplina **Educație socială - Educație interculturală** propune un demers didactic centrat pe valorile și principiile interculturalității, în contextul societății românești contemporane. Disciplina urmărește formarea elevilor ca persoane capabile să valorizeze propria cultură și să aprecieze pozitiv diferite alte culturi ce se regăsesc într-o societate interculturală;
- la clasa a VII-a, disciplina **Educație socială - Educație pentru cetățenie democratică** este centrată pe valorile și principiile cetățeniei democratice. Prin această disciplină se continuă educația civică a elevilor, inițiată în învățământul primar, dobândindu-se noi competențe referitoare la înțelegerea funcționării statului democratic, ca stat de drept, și la practicarea cetățeniei active;
- La clasa a VIII-a, disciplina **Educație socială - Educație economico-financiară** este orientată pe dimensiunea economico-financiară și antreprenorială a exercitării cetățeniei. Raportarea elevilor de gimnaziu la aspecte care țin de domeniul economico-financiar este realizată în mod firesc, fiind vizate aspecte esențiale cu care aceștia vin în contact direct sau prin intermediul familiei din care fac parte. În mod similar, în deplină concordanță cu vârsta elevilor, este avută în vedere dezvoltarea spiritului de inițiativă și antreprenoriat; accentul este pus pe realizarea unor planuri de acțiune (personale/ de familie) pentru realizarea unui scop, pe abilitatea persoanei de a transforma ideile în acțiune.

4. Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a, la disciplina **Logică, argumentare și comunicare**, în anul școlar 2021-2022 (pot fi accesate pe site-ul ME, la adresa: https://www.edu.ro/repere_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_ix_an_scolar_2021_2022)

4.1. Ce anume a generat elaborarea lor?

Nevoia de a oferi un material de sprijin în vederea desfășurării activității didactice, prin raportare la elementele de continuitate și de discontinuitate existente între programele de gimnaziu parcurse de elevi și programa de clasa a IX-a.

4.2. Care este scopul lor?

Elaborarea reperelor metodologice are drept scop sprijinirea profesorilor pentru discipline socio - umane în aplicarea, în anul școlar 2021-2022, a programei pentru disciplina **Logică, argumentare**

și comunicare (programă școlară aprobată în anul 2009), la generația de elevi care a studiat după programe școlare noi pe parcursul ciclurilor primar și gimnazial.

4.3. Ce reprezintă?

Reperete metodologice reprezintă materiale de sprijin având titlu de recomandare, fără a reprezenta o abordare exhaustivă sau prescriptivă/obligatorie. Fiecare profesor va reflecta asupra propriului demers, în vederea stabilirii acțiunilor necesare pentru planificarea, proiectarea și desfășurarea procesului didactic în anul școlar 2021-2022.

4.4. Ce conțin?

Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a, la disciplina **Logică, argumentare și comunicare**, în anul școlar 2021-2022, sunt structurate pe două secțiuni, astfel:

4.4.1. Secțiunea 1. Repere pentru estimarea nivelului achizițiilor învățării la finalul anului școlar 2020-2021, în vederea realizării planificării calendaristice la clasa a IX-a:

- Elemente de continuitate și de discontinuitate între programele de gimnaziu și programa de clasa a IX-a.
- Evaluarea gradului de achiziție a competențelor din anii anteriori. Evaluarea inițială a achizițiilor disciplinare.

4.4.1. Secțiunea 2. Repere pentru construirea noilor achiziții:

- Exemple de activități de învățare.
- Recomandări din perspectiva integrării tehnologiilor în procesul de predare/ învățare Instrumente digitale pentru predare-învățare/ feedback și comunicare .
- Adaptarea la particularitățile/categoriile de elevi în risc.

5. Planificarea calendaristică – document proiectiv

Planificarea calendaristică reprezintă un document proiectiv, necesar realizării activităților didactice care permite asocierea, într-un mod personalizat, a elementelor programei (competențe specifice și conținuturi), în cadrul unităților de învățare. Acestea le sunt alocate unități de timp (număr de ore și săptămâni) considerate ca optime de către cadrul didactic, pe parcursul unui an școlar.

În elaborarea planificării calendaristice **programa școlară reprezintă documentul de referință**. După lectura atentă și integrală a programei școlare, elaborarea planificării calendaristice presupune parcurgerea următoarelor etape:

1. asocierea competențelor specifice și a conținuturilor prezentate în programa școlară;
2. stabilirea unităților de învățare;
3. stabilirea succesiunii parcurgerii unităților de învățare;
4. stabilirea bugetului de timp necesar pentru fiecare unitate de învățare.

Planificarea calendaristică anuală nu se realizează pe baza manualelor școlare, acestea fiind materiale curriculare adresate elevilor.

Din punct de vedere formal, planificarea calendaristică anuală poate fi realizată potrivit modelului de mai jos:

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. de ore	Săptămâna*	Observații
[se menționează titluri/teme]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară]	[din conținuturile programei școlare]	[stabilite de către cadrul didactic]	[se precizează săptămâna sau săptămânile] *	[se menționează, de exemplu, modificări în urma realizării activității didactice la clasă și semestrul]

*notația se poate realiza prin precizarea explicită a săptămânii/săptămânilor, spre exemplu 11-15.09, sau se poate nota sub forma generică S1, pentru săptămâna 1 sau perioada S1-S3 pentru săptămânile 1-3

6. Proiectarea Unităților de Învățare

Conceptul de unitate de învățare are rolul să materializeze conceptul de demers didactic personalizat, flexibilizând proiectarea didactică și definind în acest sens pentru practica didactică premise mai bine fundamentate din punct de vedere pedagogic.

Identificarea unei unități de învățare se face prin tema acesteia.

Stabilirea temei de către profesor pe baza lecturii programei, utilizând surse diverse, este primul pas în identificarea unităților de învățare în care va fi împărțită materia anului școlar, respectiv, în organizarea unui demers didactic personalizat.

Din punct de vedere formal, proiectul unei unități de învățare poate fi realizat potrivit modelului de mai sus

Conținuturi (detalieri)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
[se menționează detalieri de conținut care explicitează anumite parcursuri]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară]	[vizate/recomandate de programa școlară sau altele adecvate pentru realizarea competențelor specifice]	[se precizează resurse de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei]	[se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare utilizate]

7. Manuale școlare în anul școlar 2021-2022

Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar clasele I-VIII, an școlar 2021-2022, poate fi accesat la adresa:

<https://rocnee.eu/manualeauxiliare/>

Lista manualelor aprobate prin ordin de ministru:

<https://rocnee.eu/manualeauxiliare/catalog-manuale.html>

Accesul la manualele digitale aprobate de ME se face la adresa:

<https://www.manuale.edu.ro/>

8. Cadrul normativ care reglementează organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat, a evaluării naționale pentru elevii clasei a VIII-a și a admiterii învățământ liceal și profesional, graficul examenelor de certificare a calificărilor profesionale, în anul școlar 2021-2022

- OME nr 5149/30.08.2021, privind organizarea și desfășurarea evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, în anul școlar 2021-2022.
- OME nr. 5150/30.08.2021, privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal pentru anul școlar 2022-2023 .
- OME nr. 5151/30.08.2021, privind organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat – 2022.
- OME nr. 5152/30.08.2021 privind aprobarea graficului de desfășurare a examenelor de certificare a calificării profesionale a absolvenților din învățământul profesional și tehnic preuniversitar în anul școlar 2021 – 2022.

9. Concursuri școlare la științele socio-umane

Informații valabile în situația organizării competițiilor naționale conform OMECTS nr. 3035/2015, cu modificările și completările ulterioare (format fizic)

- **Olimpiada de Științe socio-umane:**
 - Faza pe școală: perioada noiembrie-decembrie 2021
 - Faza locală (comuna, oraș): perioada ianuarie - 15 februarie 2022
 - Faza județeană/sectoarelor municipiului București: martie 2022
 - Faza națională: aprilie 2022, Deva, jud. Hunedoara.
- **Concursul Național “Democrație și toleranță”:**
 - Faza pe școală: luna februarie 2022.

- Faza locală (comuna, oraș): luna martie 2022.
 - Faza județeană: luna mai 2022.
 - Faza națională: iulie 2022, Suceava, jud. Suceava.
- **Istorie și societate în dimensiune virtuală:**
- Faza județeană/sectoarelor municipiului București: perioada noiembrie 2021-februarie 2022.
 - Faza națională: concursul se organizează din doi în doi ani (în anul școlar 2021-2022 nu se organizează).

Important!

În anexă găsiți documentul **REPERE METODOLOGICE PENTRU APLICAREA CURRICULUMULUI LA CLASA a IX-a ÎN ANUL ȘCOLAR 2021-2022, DISCIPLINA LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE.**

Stimați Colegi,

Începem anul școlar 2021-2022 în condiții atipice, distanțați, însă tot împreună. Vom fi nevoiți să ne adaptăm unor reguli mai stricte, să facem față unor provocări inedite, dar cu aceiași dorință de a ne întâlni și de a colabora între noi și cu elevii noștri.

Indiferent de alternativele în care ne vom realiza activitatea didactică, vom continua să rămânem aceeași echipă de profesori-model, ambasadori ai educației pentru creativitate și inovare.

Vă doresc un an cu împliniri profesionale, bucurii și gânduri bune!

**Inspector Școlar General,
Prof. Mihai OBREJA**

**Inspector Școlar General Adjunct,
Prof. Cătălin Bălătescu**

**Inspector școlar management instituțional
cu atribuții disciplină socio-umane,
Prof. Ioan-Romeo ROMAN**